

Sygn. akt I ACz 893/12

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Dariusz Mazurek
------------------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia **powódki**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Krośnie

z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt I C 890/12

p o s t a n a w i a:

z m i e n i ć zaskarżone postanowienie w ten sposób, że udzielić powódce M. S. dalszego zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

UZASADNIENIE

Powódka M. S. występując przeciwko (...) Asekuracja Towarzystwa (...) z pozwem o zapłatę zadośćuczynienia, odszkodowania i renty za obrażenia jakie poniosła na skutek tego, że była ofiarą wypadku komunikacyjnego, domagała się jednocześnie zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2012r. Sad Okręgowy w Tarnobrzegu zwolnił powódkę od 1/2 części opłaty sądowej od pozwu a w pozostałym zakresie wniosek o udzielenie zwolnienia oddalił.

W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że na podstawie złożonego przez powódkę oświadczenia ustalił, że powódka pozostaje bez pracy, znajduje się na utrzymaniu rodziców, których dochód wynosi 1 700 zł. Pozwany w ramach naprawienia szkody wypłacił powódce 25 140,24 zł, które powódka wydała na pokrycie kosztów leczenia i rehabilitacji.

W oparciu o powyższe Sąd Okręgowy rozważył, że powódka licząc się z koniecznością wytoczenia powództwa przeciwko pozwanemu winna podjąć stosowne działania, a zwłaszcza czynić oszczędności. Wskazał, że pozwany rekompensował powódce poniesione koszty leczenia wypłacając stosowne odszkodowanie. Dlatego w ocenie Sądu Okręgowego wniosek powódki zasługuje jedynie na częściowe uwzględnienie.

Postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu zaskarżyła zażaleniem powódka w części oddalającej wniosek o udzielenie zwolnienia, zarzucając temu postanowieniu naruszenie art. 102 § 1 u.k.s.c. poprzez przyjęcie, że powódce nie przysługuje zwolnienie od kosztów sądowych w całości, w związku z błędnym ustaleniem, że uiszczenie 1/2 części opłaty od pozwu oraz wydatków nie doprowadzi do uszczerbku w jej utrzymaniu koniecznym.

W konkluzji zażalenia powódka domagała się zmiany postanowienia i zwolnienia powódki od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu załaca się argumentowała, że dokonana ocena możliwości poniesienia przez powódkę kosztów sądowych pozbawiona była skrupulatności i dokładności. Podniosła, że nie posiada kwoty około 5000 zł na opłaty sądowe, a wszystkie pieniądze jakie otrzymała od pozwanego przeznaczyła na leczenie i rehabilitację.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając zażalenie powódki zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Zasadą postępowania sądowego w sprawach cywilnych jest, że postępowanie sądowe jest odpłatne, a koszty sądowe ponosi strona, która inicjuje czynności związane z opłatami lub wydatkami (art. 2 ust 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Pomoc Państwa w postaci przyznania stronom możliwości ubiegania się o zwolnienie od obowiązku wynikającego ze wskazanego przepisu jest wyrazem gwarancji praw obywatelskich wynikających z art. 45 Konstytucji R.P. Zatem rozstrzygając o kosztach postępowania Sąd zobowiązany jest kierując się gwarancjami praw obywatelskich zawartymi w Konstytucji tak ukształtować zakres obowiązków fiskalnych strony, aby umożliwić stronie dostęp do sądu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie kierował się tymi zasadami przy rozpoznaniu wniosku powódki.

Przede wszystkim nie można zarzucić skarżącej, że złożone przez nią oświadczenie nie jest rzetelne. Z jego treści jednoznacznie wynika, że powódka nie posiada środków finansowych nawet na pokrycie 1/2 części opłaty sądowej w wysokości ponad 4900 zł. Nie można podzielić argumentacji Sądu Okręgowego, że powódka poprzez czynienie oszczędności uzyska możliwość wywiązania się z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w sprawie. Wypadek jakiemu uległa powódka był zdarzeniem nagłym i nieprzewidywalnym. W dacie zdarzenia powódka pobierała naukę szkolną i pozostawała na utrzymaniu rodziców. Na skutek wypadku odniosła obrażenia, które wymagały długotrwałego leczenia i rehabilitacji. Obecna sytuacja powódki w znacznym stopniu jest następstwem odniesionych obrażeń, konieczności podjęcia leczenia i ograniczeń wynikających z trwałych następstw wypadku. W każdym razie na tym etapie postępowania nie ma podstaw do uznania za niewiarygodne twierdzeń powódki w tym zakresie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 u.k.s.c. podstawą do udzielenia zwolnienia jest oświadczenie o niemożności poniesienia kosztów. Takie oświadczenie podlega merytorycznej ocenie sądu poprzez weryfikację danych zawartych w złożonym oświadczeniu o stanie rodzinnym, dochodach i źródłach utrzymania. Skoro w świetle treści złożonego przez powódkę oświadczenia, którego rzetelności Sąd Okręgowy nie podważył, powódka nie posiada środków finansowych które mogłyby przeznaczyć na koszty sądowe w niniejszej sprawie, to należało ocenić, że jej wniosek o udzielenie zwolnienia od kosztów sądowych zasługiwał na uwzględnienie w całości.

Z tego względu i na podstawie art. 386 § 1 w związku z 397 § 2 k.p.c. należało uwzględnić zażalenie powódki podstawie art. 102 ust. 1 u.k.s.c. i udzielić jej zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.

(...)

(...)